

Πως ναυάγησε το σχέδιο Σαμαρά για «Clean Exit»

Το στοίχημα για μια πρόωρη έξοδο από το μνημόνιο γυρίζει μπούμπεραγκ στον Σαμαρά, υποστηρίζουν οι FT. Η λανθασμένη ανάγνωση των αγορών από την ελληνική κυβέρνηση, η μεταρρυθμιστική κόπωση και η αποτυχία στο μέτωπο της φοροδιαφυγής.

Για την Ελλάδα υποτίθεται ότι αυτό θα ήταν το τέλος. Μετά από περισσότερα από τέσσερα χρόνια και δύο προγράμματα διάσωσης συνολικού ύψους **245 δισ. ευρώ**, ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς, είχε υποσχεθεί στους καταπονημένους συμπατριώτες του ότι το 2014 θα σημάνει τη λήξη της εποχής των μνημονίων για την Ελλάδα.

Μαζί με αυτήν θα έφευγαν και τα επώδυνα μέτρα λιτότητας και η ταπεινωτική επίβλεψη των διεθνών δανειστών.

Αλλά όταν οι υπουργοί Οικονομικών της ευρωζώνης συναντηθούν στις **Βρυξέλλες τη Δευτέρα** αναμένεται να λάβουν διαφορετική απόφαση. Η Αθήνα δεν κατάφερε να εφαρμόσει τα νέα μέτρα που απαίτησε η τρόικα των διεθνών δανειστών, της Ε.Ε., της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Ως εκ τούτου η Ελλάδα θα αναγκαστεί να ζητήσει **παράταση του προγράμματος** διάσωσης. Πόσο μεγάλη θα είναι η παράταση αυτή αναμένουμε να το δούμε. «Είναι δύσκολο να τους αφήσουν να φύγουν από το μνημόνιο σε αυτή τη φάση» ανέφερε ένας αξιωματούχος της ευρωζώνης.

Η εξέλιξη αυτή θα στερήσει από τον κ. Σαμαρά, έναν **ένθερμο εθνικιστή** που αντιτάχθηκε στο πρόγραμμα διάσωσης όταν ήταν στην αντιπολίτευση, την ευκαιρία να μείνει στην ιστορία ως ο πρωθυπουργός που κατατρόπωσε το ΔΝΤ, το οποίο είναι ιδιαίτερο μισητό στους Έλληνες για τα μέτρα λιτότητας που επέβαλε.

Ο ίδιος είχε επενδύσει σε μια τέτοια νίκη για να αντιμετωπίσει την αυξανόμενη απειλή του ΣΥΡΙΖΑ, του ριζοσπαστικού αριστερού κόμματος. Τον Φεβρουάριο, η κυβέρνηση πρέπει να βρει 180 ψήφους στο κοινοβούλιο για να εκλέξει νέο Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Οι περισσότεροι πιστεύουν ότι κάτι τέτοιο είναι αδύνατο να επιτευχθεί από ένα κυβερνητικό συνασπισμό με 155 μόλις βουλευτές και με το ΔΝΤ να βρίσκεται ακόμα στο πρόγραμμα.

Αν ο κ. Σαμαράς δεν καταφέρει να βρει τις ψήφους, πρέπει να προκηρύξει **πρόωρες εκλογές** και το κεντροδεξιό κόμμα της Νέας Δημοκρατίας υπολείπεται σταθερά του ΣΥΡΙΖΑ κατά 4 με 7 μονάδες. Η αλήθεια είναι ότι η κόντρα με τις Βρυξέλλες έχει αυξήσει την δημοτικότητα του ηγέτη του ΣΥΡΙΖΑ, Αλέξη Τσίπρα, ενός ριζοσπαστικού πολιτικού που αναδύθηκε στο απόγειο της κρίσης υποσχόμενος να σκίσει το μνημόνιο.

«Το 2015, ο Σαμαράς αναμενόταν να οδηγήσει σε αλλαγή καθεστώτος. Αντίθετα, ετοιμάζεται για παράταση του μνημονίου, επιτήρηση από το ΔΝΤ και ήττα στις εθνικές εκλογές από τον ΣΥΡΙΖΑ» σημείωσε ο Mujtaba Rahman, επικεφαλής ευρωπαϊκής ανάλυσης στην συμβουλευτική Eurasia Group. «Θα υπάρξει αλλαγή καθεστώτος. Απλά όχι αυτή που περιμένει ο Σαμαράς» πρόσθεσε.

Μέρος του προβλήματος ήταν ο λάθος υπολογισμός της ελληνικής κυβέρνησης σχετικά με την δυνατότητα της να βρει χρηματοδότηση από τις διεθνείς αγορές. Ο κ. Σαμαράς είπε σε βουλευτές τον Οκτώβριο ότι ελπίζει να ακολουθήσει τα πρόσφατα παραδείγματα της **Ιρλανδίας** και της **Πορτογαλίας** προχωρώντας σε μια «καθαρή έξοδο» από το μνημόνιο – μια έξοδο χωρίς οικονομική στήριξη. Αλλά οι επενδυτές πανικοβλήθηκαν και καθώς οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων ανέβαιναν, η κυβέρνηση αναγκάστηκε να ξεκινήσει διαπραγματεύσεις με τις Βρυξέλλες για μια πιστωτική γραμμή που θα συνοδεύεται από αυστηρές προϋποθέσεις.

Εν τω μεταξύ, η κατάσταση έγινε ακόμα χειρότερη όταν οι χώρες της ευρωζώνης επέμειναν ότι οποιαδήποτε πιστωτική γραμμή από την ΕΕ πρέπει να συνοδεύεται από ένα πλήρες πρόγραμμα του **ΔΝΤ**, το οποίο λήγει το 2016.

«Η προσπάθεια για μια καθαρή έξοδο είχε πολιτικά κίνητρα και βασίστηκε σε μια λάθος ανάγνωση για την δυνατότητα της Ελλάδας να βγει στις αγορές» ανέφερε η **Μιράντα Ξαφά**, CEO της EF Consulting και πρώην εκπρόσωπος της χώρας στο ΔΝΤ.

Ο κ. Σαμαράς εξέπληξε τις Βρυξέλλες και το Βερολίνο με την γρήγορη αποδοχή του μνημονίου όταν ήρθε στην εξουσία το 2012, με τον ίδιο να επιβλέπει προσωπικά πολλές από τις μεταρρυθμίσεις που δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για μια εύθραυστη οικονομική ανάκαμψη. Αλλά η αποτυχία της κυβέρνησης να **καταπολεμήσει την φοροδιαφυγή**, επιτρέποντας στους πλούσιους Έλληνες να διαφύγουν τους ελέγχους, εξόργισε τους αξιωματούχους του ΔΝΤ, ενώ η αναγκαστική παραίτηση του Γιάννη Θεοχάρη τον Ιούνιο προκάλεσε δημόσιες επικρίσεις από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον εκτελεστικό βραχίονα της ΕΕ.

«Οι αγορές είδαν ότι η Ελλάδα απέτυχε να ενστερνιστεί την μεταρρυθμιστική διαδικασία και ανησυχούν πως το **μεταρρυθμιστικό momentum** θα επιβραδυνθεί ή θα χαθεί χωρίς πίεση από την τρόικα» σημείωσε η κ. Ξαφά.

Η Ελλάδα εξετάζει ένα νέο πακέτο το οποίο περιλαμβάνει πιστωτική γραμμή 10 δισ. ευρώ από την ΕΕ μαζί με τα εναπομείναντα 16 δισ. ευρώ από το πρόγραμμα του ΔΝΤ. Εν τω μεταξύ, ο κ. Σαμαράς έχει αναλάβει να προωθήσει το **success story** της κυβέρνησης, εγκωμιάζοντας την επίτευξη καλύτερων δημοσιονομικών στόχων και την επιστροφή σε ανάπτυξη μετά από έξι χρόνια ύφεσης.

«Βγαίνουμε από μια δύσκολη αλλά επιτυχημένη περίοδο δημοσιονομικής προσαρμογής και μπαίνουμε σε μια νέα εποχή βιώσιμης ανάπτυξης» ανέφερε ο πρωθυπουργός σε συνέδριο αυτήν την εβδομάδα.

Η οικονομία προβλέπεται να **αναπτυχθεί με 0,6% ως 0,8%** αυτή τη χρονιά χάρη στην

επίδοση ρεκόρ στον τουρισμό και την ήπια ανάκαμψη στην καταναλωτική ζήτηση, ενώ το πρωτογενές πλεόνασμα ενδέχεται να είναι υψηλότερο από τον στόχο του 1,4% του ΑΕΠ.

Με το τρικ της πρόωρης εξόδου από το μνημόνιο να έχει αποτύχει, ο κ. Σαμαράς και ο κυβερνητικός του εταίρος, Ευάγγελος Βενιζέλος, μπορεί να λάβουν στήριξη από τα λάθη της αντιπολίτευσης. Οι οικονομικοί σύμβουλοι του ΣΥΡΙΖΑ τρόμαξαν επενδυτές κατά τη διάρκεια **roadshow στο Λονδίνο** τον περασμένο μήνα, όταν παρουσίασαν ένα σχέδιο δραστηκής αναδιάρθρωσης χρέους και αύξησης των δημόσιων δαπανών.

«Η πρόοδος θα διακοπεί για να διενεργηθούν πρόωρες εκλογές, όπου θα αντιμετωπίσουμε μια λαϊκιστική και ανεύθυνη επίθεση» ανέφερε σε μέλη του κόμματος του ο κ. Βενιζέλος τον προηγούμενο μήνα.